

Nr 88.

Av herr **Jacobson**, om höjning av anslaget till om- och nybyggnadsarbeten av nomadskolor.

I statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, har Kungl. Maj:t begärt ett reservationsanslag av 300.000 kronor för om- och nybyggnadsarbeten vid nomadskoleväsendet. Av departementschefens yttrande framgår, att det enligt statsrådets mening icke är möjligt under nuvarande förhållanden att annat än i begränsad utsträckning genomföra det föreliggande programmet för ny- och ombyggnader av skollokaler för nomadundervisningens behov. För det nu begärda anslaget avses att dels färdigställa den redan påbörjade skolanläggningen i Jukkasjärvi och dels utföra endast *ett* byggnadsföretag, medan med anslag för andra företag skulle få anstå till nästa budgetår. Departementschefen har icke närmare angivit för vilket nytt företag de begärda medlen skulle användas, men nämner såsom främst aktuella två skolanläggningar i Norrbotten samt de planerade skolanläggningarna i Västerbotten och Jämtland.

Undertecknad, som främst representerar den del inom Västerbotten, där nomadbefolkningen vistas, har anmodats av representanter för denna befolkning att söka påskynda uppförandet av den beslutade nomadskolan för Västerbotten, då den nuvarande skolan i Skarvsjöby är synnerligen bristfällig. Då jag fruktar att det nu begärda anslaget måhända icke kommer att användas för utförande av skolanläggningen i Västerbotten, tillåter jag mig framföra ett förslag enligt vilket det skulle bli möjligt att dels för en mycket rimlig engångsutgift dels avsevärt förbättra skolförhållandena för nomadskolebarnen i Västerbotten och dels minska de nuvarande kostnaderna i detta län för nomadundervisningen.

Enligt vad jag erfarit upptager det preliminärt uppgjorda förslaget till nomadskoleanläggning i Tärnaby tre byggnader, nämligen skolhem, skolbyggnad och lärarebostäder. För hela anläggningen har kostnaden angivits till 240.000 kronor, varvid räknats med prisförhållandena i september 1939. Av den beräknade kostnaden falla cirka 125.000 kronor på skolhemsbyggnaden. Till detta får läggas kostnad för vattenledning samt tomkostnaden. Tomten lär emellertid redan vara förvärvat för medel anvisade för innevarande budgetår.

Mitt förslag går ut på att medel nu anvisas för utförande av skolhemmet. Med den storlek denna byggnad har och med de goda utrymmen som finnas inom byggnaden enligt arkitektens förslag skulle skolhemmet provisoriskt kunna användas även för undervisningen. Givetvis bli förhållandena icke fullt tillfredsställande, men de bli i varje fall bättre än vad de nu äro i Skarvsjöby, och denna lösning skulle därför betyda ett avsevärt framsteg.

Genom att få den nya skolanläggningen i bruk skulle vissa besparingar i de nuvarande utgifterna för nomadundervisningen i Västerbotten kunna göras, såsom framgår av följande ekonomiska redogörelse.

För närvarande finnas inom Västerbottens nomadskoldistrikt följande nomadskolor, nämligen

Skarvsjö byskola i verksamhet	under tiden	$\frac{9}{9}$ — $\frac{14}{12}$	och	$\frac{7}{1}$ — $\frac{31}{5}$,
» visteskola med vinterkurs	» »	$\frac{7}{1}$ — $\frac{31}{5}$,		
Dårauddens visteskola med sommarkurs..	» »	$\frac{1}{7}$ — $\frac{5}{10}$,		
Atostugans » » »	» »	$\frac{1}{7}$ — $\frac{5}{10}$,		
Velmesmakke » » »	» »	$\frac{1}{7}$ — $\frac{5}{10}$.		

För uppehållande av dessa skolor äro anställda följande lärare:

2 st. ordinarie nomadlärare med tjänstgöring hela läsåret och

2 » extra ordinarie med tjänstgöring $\frac{1}{7}$ — $\frac{5}{10}$.

Kostnaderna för hushållen vid distriktets skolor voro under budgetåret 1939/40:

Vid Skarvsjö byskola och visteskola	kronor	11.435: 42,
» Dårauddens visteskola	»	815: 99,
» Atostugans »	»	1.424: 29,
» Velmesmakke »	»	1.275: 08.

Nybyggnader för distriktets nomadskola ha satts i samband med indragandet av sommarskolorna, varför den årliga kostnaden för nomadskolorna vid förverkligandet av en centralskola i Tärna skulle minska med följande ungefärliga belopp, nämligen

2 extra ordinarie lärares lön under $\frac{1}{7}$ — $\frac{5}{10}$	cirka kronor	2.400
omkostnader för hushållen vid tre skolor	» »	3.500
	summa kronor	5.900

och ökas med kostnader för driften av centralskolan utöver den nuvarande med det beräknade belopp av 1:— krona per barn och dag, som tillkommer genom de mindre barnens förläggning dit även under höstterminen kronor 1.800

Alltså skulle enligt denna beräkning en årlig besparing genom byggandet av centralskola i driften göras å kronor 4.100. Därvid är förutsatt, att inköp av livsmedel m. m. i Tärna ej blir dyrare än nu i Skarvsjö.

Om anslag nu icke beviljas för nomadskolan i Tärnaby utan först för budgetåret 1942/43 kommer det att dröja till 1943 innan den nya skolanläggningen kan tagas i bruk för sitt ändamål. Det torde nämligen komma att visa sig svårt att utföra skolanläggningen under 1942 om nästa års riksdag skulle bevilja anslag för ändamålet. Avståndet mellan järnvägen och Tärnaby är så pass långt och trafikförhållandena sådana, att man måste räkna

med en längre tid än eljest för byggnadsarbetet. Praktiskt taget allt material måste ditföras från Storuman. Skulle arbetet kunna påbörjas instundande sommar kan det slutföras så att skolan kan tas i anspråk hösten 1942. Därest man inriktar sig på att skolarbetet i Tärna skall påbörjas höstterminen detta år, torde en del av kostnaden för skolhemsbyggnaden kunna täckas med anslag som anvisas först för budgetåret 1942/43. Under denna förutsättning skulle ett anslag av 100.000 kronor av årets riksdag vara tillräckligt för arbetets bedrivande. Jag har då räknat med att det av Kungl. Maj:t beräknade anslaget på 300.000 kronor ger utrymme för nomadskolbyggnadskommitténs i Västerbotten administrationskostnader, vilka alltså icke skulle behöva belasta det av mig begärda tilläggsanslaget.

På grund av det anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta höja det av Kungl. Maj:t begärda reservationsanslaget till om- och nybyggnadsarbeten av nomadskolor för budgetåret 1941/42 från 300.000 kronor med 100.000 kronor till 400.000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1941.

Udde R. Jacobson.